

**PRAVNI KONSULTANT
DIPL. PRAVNIK
MIRJANA JOVETIĆ**

**KOMENTAR PRAVILNIKA O NAČINU, POSTUPKU I USLOVIMA
ZA OBAVLJANJE DOPUNSKOG RADA ZDRAVSTVENIH
RADNIKA U ZDRAVSTVENOJ USTANOVI ILI
PRIVATNOJ PRAKSI
(«Sl.glasnik RS» BR. 108/08)**

Na osnovu člana 199 stav 6 Zakona o zdravstvenoj zaštiti («Sl. glasnik RS» broj 107/05) Ministar zdravlja doneo je Pravilnik iz naslova (u daljem tekstu: Pravilnik).

Instrukcija o dopunskom radu zdravstvenih radnika doneta od strane Ministra zdravlja imala je za cilj da pripremi zdravstvene ustanove da počev od 11.12.2008. godine organizuje dopunski rad. Na samom kraju Instrukcije napominje se da je donošenje Pravilnika u postupku, a da Instrukcija upravo služi navedenom cilju.

Pravilnik koji je stupio na snagu 03.12.2008. godine, po svemu sudeći samo je uneo još više nedoumica po pitanju obavljanja dopunskog rada. Najčešća pitanja su vezana za član 2 i član 16 Pravilnika, koji na izgled daju pravo zdravstvenim radnicima da obavljaju dopunski rad i kod drugog poslodavca, pa mnogi tumače da je to moguće i kod osnivača privatne prakse, odnosno osnivača zdravstvene ustanove u privatnoj svojini.

Međutim, treba imati u vidu sledeće:

- član 277 Zakona o zdravstvenoj zaštiti je takav kakav je nepromenjen i u skladu sa istim zdravstveni radnici zaposleni u zdravstvenoj ustanovi u državnoj svojini, koji rade puno radno vreme, posle isteka roka od 3 godine, od dana stupanja na snagu ovog Zakona (a to je 11.12.2008. godine) ne mogu više obavljati poslove zdravstvene delatnosti iz svoje struke kod osnivača privatne prakse odnosno kod osnivača zdravstvene ustanove u privatnoj svojini. Ukoliko nastave sa radom kod navedenih osnivača, automatski po sili člana 277 stava 2 ovog Zakona prestaje im radni odnos.

- Zdravstveni radnici zaposleni u zdravstvenoj ustanovi u državnoj svojini koji rade puno radno vreme, mogu obavljati dopunski rad po osnovu člana 202 Zakona o radu («Sl. glasnik RS» broj 24/05 i 61/05) **kod**

poslodavca koji nije u statusu privatne prakse odnosno u statusu zdravstvene ustanove u privatnoj svojini. U skladu sa članom 55 i 56 Zakona o zdravstvenoj zaštiti osnivač privatne prakse je nezaposleni zdravstveni radnik sa položenim stručnim ispitom i zdravstveni radnik korisnik starosne penzije, dok se privatna praksa može osnovati kao: ordinacija lekara odnosno stomatologa (opšta i specijalistička), poliklinika, laboratorija, apoteka, ambulanta za zdravstvenu negu i rehabilitaciju i laboratorija za zubnu tehniku. Osnivač privatne prakse ima status preduzentika, a preduzetnike registruje Agencija za privredne registre. U skladu sa članom 46 istog Zakona zdravstvene ustanove u privatnoj svojini mogu osnovati pravna ili fizička lica i takve ustanove registruje nadležni sud. Na osnovu rešenja o registraciji u skladu sa navedenim može se oceniti da li je i dalje dozvoljeno obavljati dopunski rad kod određenog poslodavca.

Takođe, dopunski rad mogu obavljati kod svog poslodavca, kao i kod drugog poslodavca koji je u statusu zdravstvene ustanove u državnoj svojini (iz plana mreža)

- Jedina mogućnost obavljanja rada (ali ne dopunskog) kod osnivača privatne prakse i zdravstvene ustanove u privatnoj svojini je mogućnost data u Zakonu o radu tj. obavljanje poslova sa nepunim radnim vremenom. Međutim, kod ovog oblika radnog odnosa postoji niz prepreka, jedna od najvećih je svakako predviđena i regulisana mogućnost rada sa nepunim radnim vremenom u ustanovi u državnoj svojini na poslovima čija priroda dozvoljava nepuno radno vreme (to bi moralo biti regulisano Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova). Poslovi čija priroda to ne dozvoljava su svakako svi rukovodeći poslovi. Doneti Pravilnik ovakvu mogućnost ne reguliše u navedenom smislu niti u smislu kako je to u Instrukciji Ministarstva dato iz prostog razloga što se ovde ne radi o dopunskom radu nego o radu sa nepunim radnim vremenom koji je regulisan Zakonom o radu. Pravilnik samo reguliše situaciju kada je zdravstveni radnik zasnovao radni odnos sa nepunim radnim vremenom kod jednog poslodavca, a za ostatak radnog vremena je u radnom odnosu i kod drugog poslodavca, pa dozvoljava mogućnost zaključenja jednog ugovora o dopunskom radu sa jednim od poslodavaca (jer je to situacija kada zdravstveni radnik ispunjava uslov da radi puno radno vreme-kod dva poslodavca, tako da u tom slučaju može da obavlja i dopunski rad).

- Što se tiče samog Pravilnika opšti utisak je da su skoro svi njegovi članovi prepisani iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti ili malo izmenjeni. Isti uređuje u najvećem delu materiju koja je vezana za zdravstvene ustanove i druge oblike zdravstvene zaštite u smislu načina, postupka i uslova za obavljanje dopunskog rada. Propisuje se obaveza zdravstvenih ustanova iz

Plana mreže da podnose zahteve za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje dopunskog rada, kao i potrebna dokumentacija i obrasci. Što se tiče zdravstvenih radnika i mogućnosti obavljanja dopunskog rada u suštini ne postoji puno novina, osim recimo da se ugovor o dopunskom radu sa zdravstvenim radnikom zaključuje na 12 meseci.

Zaključak je da Pravilnik ne donosi puno novina, uglavnom prepisuje ili malo dopunjuje odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti, ne daje mogućnost dopunskog rada koju zabranjuje član 277 Zakona, a u nekim delovima je i kontradiktoran (kod zahteva za utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje dopunskog rada). Instrukcija Ministarstva je šira u toliko što je neobavezujuća, a upućujuće je prirode i daje tumačenja i pojašnjenja nekih pitanja koja i ne trebaju biti predmet Pravilnika.